

KESZTŐSÉG, KIADÓ
ATYAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3*50
Csehszlovákiában
Egy hónapra — 25 ck
Egy szám — 1*50 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 181. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Tisri 22 — 1923 október 2 Kedd

Internacionalista nacionalizmus

Egy fecske még nem csinál tavaszt, de az emberek már az első fecskének is örülnek, mert utána jönnek a többiek. Bursan őrnagy nyílt levele sem fogja megolvasztani a szívek köré fonódott jégburkot, de ő az első és utána még sokan fognak következni. Nekünk, akik kívülről, mondhatni hideg objektivitással nézzük azt a hangosan zajló mozgalmat, amelyet fascizmusnak neveznek, nem meglepetés Bursan őrnagy megnyilatkozása. Mi jól tudjuk, hogy a kiábrándulásnak előbb-utóbb be kell következnie és régóta vártuk már az első őszinte szót, amely a mai lelki káoszról kimarkolja a nagy és keserű igazságot. Bursan őrnagy nyílt levelében bejelenti, hogy kilép a romániai fascista szervezetből, amelynek egyik megalapítója és buzgó harcosa volt. Otthagyja a tábor, mert csalódott benne. Hitekkel és reményekkel gazdagon állott a meg nem alkuvó nemzeti ideálért harcolók sorába, a szenvedélyes és forró nacionalizmustól várta a román közélet megtisztulását mai sok szennytől és visszáságától, a fascista-mozgalom révén remélte, hogy az ország vezetésében végre szóhoz jutnak majd a nép igazi érdekei és az állam megszabadul a korrupciótól, amely ugy marja és sorvasztja a testét, mint halálos kórság. De mind e szép hitek és reménysek szétfoszotak, mert Bursan őrnagy látta, volt bátorsága látni és nyíltan ki is mondani, hogy ez a fascizmus nem fogja megvalósítani azokat a nemzeti ideálokat, amelyek ő és minden jó román táplál a szívében. Ez a fascizmus csak gyűlöletet, elégedetlenséget és zavart szít, hogy néhány politikai törtető oda kerülhessen a hatalom husos fazekai mellé.

Van egy nagyon jellemző kitétele Bursan őrnagy nyílt levelének, amely talán a legélesebben világítja meg az európai fascista törekvések ideológiai tartalmát. Internacionalista nacionalizmusnak bélyegzi Bursan őrnagy a fascizmust s ha a megjelölés az első pillanatra paradokszonnak is hangzik, van benne egy igen mély és eddig elhallgatott igazság. A fascizmus mindenütt nemzeti, sőt szélsőséges nemzeti mozgalomnak hirdeti magát, de erejét mégis nemzetközi forrásokból meríti, nem befelé néz a nép lelkébe, hanem kifelé sandít a határokon túlra, onnan várja a buzdítást és jeladást a harc megkezdésére. A romániai mozgalomnak sem a nagy román nemzeti hősök az ideáljai, amelyeket mintaképpül állítanak oda a tömegek elé, Mussolini, Korfanty, Hittler és de Rivera tábornok a mesterei és utólráhatatlan példaképei ennek a fascizmusnak. Ezek a mesterek is a nacionalizmus jelszava alatt dolgoznak, de az igazi cél, amiért küzdenek, mindennek nevezhető, csak éppen nem nemzetinek. A reakciót és önkényuralmat öltöztették nemzeti ruhába s a tömegek jóhiszeműségét és őszinte békevágyát zsákmányolják ki e jelszavak segítségével. Soha frivolabban és felelőtlenebbül nem játszottak a nemzeti gondolat igazságával, mint ezekben az időkben. De ezt csak kevesen látják s akik látják, azok közül is csak kevesen merik kimondani. Bursan őrnagy e kevesek közé tartozik s az ő feljajdulása bizonyára sok néma ajkát fog szólásra nyitni.

Internacionalista nacionalizmus — ebben a két szoban bennevan ennek az egész kornak ziláltsága és nagy belső ellenmondása. A fascizmus éppen erre a belső ellentmondásra és lelki zűrzavarrá építi a maga reményeit és törekvéseit. Az európai emberiség kétségtelenül el van keseredve és hite tragikusan megrendült a régi bálványokban és igazságokban. A tömegek lelkében sulyos elégedetlenség háborognak a mai bizonytalan és minden stabilitást nélkülöző viszonyokkal szemben és őszintén áhitanak egy nyugodtabb és állandóbb konstellációt. Mindenki

érzi, hogy a dolgok mai rendje Európában tarthatatlan. A feszültség villamos szikrái lógnak a levegőben és senki sem tudja, hol és mikor következnek be a robbanások. Ezt a bizonytalanságot és ezt a holnaptól-félelmet aknázzák ki szinte mesteri ügyességgel a legtöbb európai államban a fascisták. Taktikájuk és haremódoruk egészen érthető: tetézni a meglevő zűrzavart, növelni a bizonytalanságot, urrá tenni a káoszt mindenek fölött, megfélemlíteni az amugyis aggódo lelkeket s amikor már minden hit megrendült és minden reménység elszállott, akkor megváltóként előlépni a sötétből és át-

venni az uralmat a letarolt mezőkön. Ez a fascizmus nemzeti ideálja, az ugynevezett internacionalista nacionalizmus, amelyet oly világosan látott még Bursan őrnagy. Ő volt az első, aki ezt meglátta és egyelőre ő az egyetlen, aki kimondotta. De Bursan őrnagy nem marad egyedül. Sokan, nagyon sokan fogják követni őt, csak az a kérdés — mikor? Lehet, hogy a többieknek még sok és kézzelfoghatóbb csaldáson kell keresztülmenniük. Lehet, hogy az egész országnak is szenvednie kell előbb, amíg mindenki szavakba és tettekbe érik ennek az igazságnak megismerése.

A bajor diktátor — a király helytartója

A német kormány hatályon kívül helyezte a jóvátételi szállítások beszüntetéséről szóló rendeletet. Kahr szembehelyezkedik Berlinben

(Berlin, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.)
A kormány ma hatályon kívül helyezte január 13-án kelt rendeletét, amelyben a jóvátételi számlára eszközölt szállításokat beszüntette. A ruhrvidéki jelentések szerint felelőtlen izgatók megkísérlik, hogy ellenállást szítsanak a passzív rezisztenciát beszüntető határozat ellen. A lakosság többsége azonban dolgozni akar és hű marad a kormánynak.

Politikai körök egyébként Bajorország megnyugtató kijelentései ellenére attól tartanak, hogy a konfliktus Münchennel elkerülhetetlen.

A kormányhő sajtó leszögezi azt a tényt, hogy Kahr bajor diktátor kinevezése és viselkedése nem egyéb, mint Berlin provokálása. Gessler hadügyminiszter tiltotta a „Völkischer Beobachter“ megjelenését, nacionalista agitáció és háborús izgatás miatt. Kahr azonban hatályon kívül helyezte ezt a rendelkezést és

megengedte a bajor lap újbóli megjelenését.

Ezzel szemben a bajor diktátor felfüggesztette a köztársaság védelméről szóló törvény hatályát, ellenben megengedte a bajor monarchisták katonai

ünnepélyét, amelyen Rupprecht is jelen volt és amelyen Rupprechtot Bajorország királyaként ünnepeleik.

A bajor diktátor magatartása nagy egyenetlenséget keltett a berlini kormányban, amelynek demokratapárti és szocialista miniszterei követelik Kahr diktatúrájának megszüntetését, ellenkező esetben kilépnek a birodalmi kormányból és a koalíció felbomlik. A helyzet változatlanul komoly. Kahr diktátor a kommunista lapoknál házkutatást rendelt el. Nagy municio- és gépfegyverkészleteket koboztak el.

Hittler lapja a „Völkischer Beobachter“ vezető helyen azt írja, hogy Kahr a legutóbbi napokban folytatott megbeszélései során ismételtelen kijelentette, amit tesz, azt a király jóváhagyásával teszi és magát

a király helytartójának tekinti.

Az ehhez fűzött kommentárban a lap megjegyzi: Az ilyen szavak köteleznek. Kahr szavai azt jelentik, hogy előbb-utóbb, talán már a közel jövőben meg fogja engedni a monarchia kikiáltását.

Freiberg, október 1. A munkanélküliek kifosztották az élelmiszerüzleteket. A rendet a Reichswehr-csapatok állították helyre.

Őszinte vallomás a román fascizmusról

Miért hagyta ott a fascistákat Bursan őrnagy?

(Bukarest, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bursan őrnagy, a romániai fascista-szervezet egyik számottevő tagja, a fővárosi lapok mai számában nyílt levéllel fordul a fascistaszervezet központjához, amelyben bejelenti a szervezetből való kilépését. A levelet, amelyen keresztül egy nyílt és egyenes ember puritán meggyőződésének becsületes konzekvenciáját kiáltja országgá, itt adjuk:

Engem a remény állított a romániai fascista-szervezet csatornába. Azok a gyönyörű elvek, amelyeket a szövetség programjában körvonalozott, elkerülhetetlenül hatottak rám. Láttam az eszme köré csoportosulni mindazokat, akik becsületesek maradtak, akik tisztelték a törvényt és akiket nem ragadott magukkal a gyors meggazdagodás vágya.

Láttam az eszme köré csoportosulni mindazokat a románokat, akiknek a szíve a román nemzetért, az országért ver és sem érzelmi, sem gazdasági kapesok nem kötik a föld egyetlen más országához. Hitem, hogy az az erő, amellyel a csoport idők multával példát ad a rendre, az az akarat, amellyel országszerte munkába kezdünk nemzeti kulturánkért és előhaladásunkért, az a szándék, amellyel jóna akarjuk vezetni ifjúságunkat, eljuttat bennünket elveink megvalósulásához.

Láttuk azt is, hogy a kormánynak a mi igazságainktól megnyíltak a szemei és kiszabadult abból a sötétségből, amelyben kormányoz, de a tiszta igazság sohasem juthat el a fűleikhez, mert utját állják a hizelgők és a

„választási szűrők“, amelyek meghamisítják a nemzet igazi akaratát.

Biztosra vettük, hogy mozgalmunk valódi visszhangja lesz az ország lelkének. Rövidesen ez a visszhang ostrom alatt tartotta volna a kormányzók füleit reggeltől estig és estétől reggelig.

Bizonyosak voltunk abban is, hogy azok a kezek, amelyek szívből jövő akarattal fonódtak össze az eszme köré, erős zálogai lesznek az elv tisztaságának és a mozgalom nem fajulhat el irredenta vagy más gyanus célokért folyó kísérletre, vagy olyan mozgalommá, amely szóval vagy tettel gyöngíteni akarná az ország szuverenitását.

Fájdalommal kellett meggyőződnöm az ellenkezőről.

Ti elhagyátok a néplelek megszervezésének utját, hogy egyenetlenséget szítsatok.

Meghamisítottátok a mozgalom érintetlen nacionalista jellegét és egy internacionalista nacionalizmus hálójába kerülnetek. Néhány politikai törtető ugródeszkájává váltatok, amit — tudatosan, vagy öntudatlanul — nem vesztek észre.

Tudatoson, vagy tudatlanul olyan elemeket vettetek fel soraitokba, akik letaszítják a becsületet az őt megillető helyéről. Ti letéptétek a román nemzeti fascizmus homlokáról a babért. Szerény eszközeimmel harcoltam azért, hogy a mozgalmat a jó útjára térítsem. Jórészen sikerült is nekem. De mindig a Rossz az erősebb a Jóval való harcban és legyőzött engem.

3 október 1.

itt műszereket rő-
döm. Telefon 315

Kötél

Fióküzlet:
Egeres
összeszegezett
létre azonnal
1331
fakereskedés
és ladágyár
61-ut) 1 szám

a érkeztek

LNÁR

M-u.) 6. szám

fi raglán-
460 lejtől

nyai:

1428

phatók!

ARI ÁRAK!

S-UTCA 24.

ca) 2

00

itól
aphatók

ban!

Csalatkozva idealizmusban, amilyen becsületesen léptem be közétek, olyan becsületesen hagyom el soraitokat. És kérem az eget, hogy az én távozásom még jókor nyissa fel szeméiteket, hogy lássátok mennyire hibás és helytelen az az út, amelyre léptetek.

Bethlen Seipel osztrák miniszterelnökökkel tárgyal Bécseben

A magyar miniszterelnök genfi tárgyalásainak eredménye. Elvi megállapodások a kisantanttal. Halad a kölcsönügy

(Bécs, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bethlen István gróf magyar miniszterelnök nyilatkozott a „Matin“-nak a genfi tárgyalásokról. Elmondotta, hogy tárgyalásaival két célt igyekezett szolgálni. Az egyik célja az volt, hogy a szomszédokkal visszaállítsa a normális viszonyt. Ezért a kisantant államaival külön tárgyalta a függő kérdésekről. A nagy anyagra való tekintettel csak elvi megállapodásokra juthatott, de megállapították a részletes tárgyalások időpontját is. Azt hiszi, sikerült a kölcsönös, korrekt szomszédi viszony alapját megvetnie.

— A tárgyalásokra szükség volt azért is, — mondotta Bethlen, — hogy kereskedelem-politikai téren szerződés-kötéshez jussunk szomszédainkkal. A trianoni szerződés megkötése folytán rendezendő kérdéseket is megbeszéltek. E kérdések főleg jogi természetűek. Még egyszer hangsúlyozom, hogy a rendezendő kérdések között nem szerepel politikai természetű, amely akár nekünk, akár szomszédaink belügye s amely nemzetközi megbeszélés tárgyává egyáltalán nem tehető. Miután kölcsönösen tartózkodtunk attól, hogy egymás belügyeibe avatkozzunk, azt hiszem, ilyenformán megakadályozhatjuk a zavaró momentumokat. A tárgyalások alkalmat adtak arra, hogy Magyarország számára kedvező nemzetközi helyzet létesüljön, mert több hasznos és előnyös megállapodást kötöttünk és ezzel jelentős lépést tettünk előre az ország érdekében.

— A tárgyalások másik csoportja a kölcsönügy volt. A részünkről elérendő cél három pontra irányult. Először kívánjuk, hogy a felveendő kölcsön a reparációk alól mentesítessék, másodsor, hogy a kölcsönt a népszövetség bonyolítsa le, harmadszor, hogy a kölcsön lebonyolításának fő etapjai már most állapítsanak meg. A tárgyalások eredménye megfelelt várakozásainknak. A kisantant képviselői hozzájárultak ahhoz, hogy ebből a kölcsönből a reparációra semmit se fizessünk, hozzájárult továbbá ahhoz, hogy a kölcsönt a népszövetség bonyolítsa le és annak terminusai már

most megállapítsanak. A kisantant még ebben az ülésszakban előterjesztést tesz a népszövetség tanácsának, hogy a jóvátételi bizottság újabb határozatot hozzon és a kölcsön terveinek kidolgozása céljából nyomban küldje Magyarországra a pénzügyi bizottság tagjait. Ha a jóvátételi bizottság október első felében megkezd munkáját Budapesten, hogy a népszövetség decemberi tanácsülésének már kész javaslatot nyújthasson be. Kívánságaink másodszor pontjára nézve kompromisszum várható az angol-olasz illetve francia-kisantant álláspont között. Előreláthatólag kompromisszum jön létre

Országos rabbiképzőt állítanak fel Kolozsváron

Visszavonták a nagyváradai rabbiképző engedélyét

(Nagyvárad, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámolt annakidején az Uj Kelet arról, hogy a nagyváradai ortodox hitközség engedélyt kapott a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól egy országos rabbiképző intézet felállítására. Az ország zsidóság körében a legnagyobb örömet keltette ez a hír s a legteljesebb elismerés illette meg Nussbaum Sámuel akkori hitközségi elnököt, akinek lelkes munkássága vezetett ezzel az engedéllyel eredményre.

Közben a nagyváradai hitközség belső élete súlyos válságon ment át. Nussbaum Sámuel megunva az áldatlan belső harcot, visszavonult a hitközség vezetésétől és teljes munkakeréjét a Palesztina-munkának szentelte. Ezzel azonban elaludt a nagyváradai rabbiképző ügye is. Dacára a meglévő engedélynek, a hitközség új vezetősége a mai napig nem állította fel a rabbiképzőt, jóllehet annak szükségessége mindenki előtt nyilvánvaló. Most azután a minisztérium ugyilátszik megunt a nagyváradiak halogatását és átérve annak szükségességét, hogy Erdélynek és Bánságnak rabbiképző intézetre van szüksége, amely a valóságban is működik, nem csupán engedélyre van meg, Kolozsváron engedélyezte a rabbiképző felállítását és ezzel egyidőben Nussbaum Sámuel nagyváradai volt ortodox hitközségi elnöknek a következő leiratot küldötte meg:

49715. szám.

A vallás és művészetek minisztere 1922 október 13-án kelt 51352. számú rendeletével rabbiképző intézet felállítását engedélyezte és pedig Nagyvárad székhellyel. Miután az önkormányzat részéről semmiféle intézkedés nem történt hogy ez az iskola működését megkezdhesse, a minisztérium a kolozsvári ortodox hitközségnek adta meg a tervezett iskola felállításának jogát, hogy ezáltal a rabbipályára készülők megfelelő képzettséget nyerhessenek. Egyidőben arról értesítjük,

az ellenőrzésre vonatkozólag is, amely megbeszélés tárgyát képezi a kisantant és a magyar kormány között.

— Annak ellenére, hogy még beható tárgyalásokra van szükség, magát az ügyet biztosítottam látom, valamint azt is, hogy a kölcsön belátható időn belül lebonyolított lesz. A kisantant képviselőivel folytatott tárgyalásaink során azt az impressziót nyertem, hogy a kölcsön feltételei elfogadhatók lesznek számunkra. Bethlen gróf bécsi tartózkodása alatt Daruváry társaságában két órán át tárgyalta Seipel osztrák miniszterelnökkel.

hogy ezen rendeletünkkel megvonjuk a nagyváradai ortodox hitközségnek rabbiképző felállítására adott autorizációkat. A miniszter helyett Ispir s. k., dr. Jonescu vezérigazgató.

Feltesleges hangsúlyoznunk, hogy az erdélyi és bánsági zsidóságot semmiféle lokálpatriotizmus nem vezette annak a kérdésnek elbírálására, hogy hol legyen a rabbiképző, csak egy volt a fontos: hogy valóban felállítsák a rabbiképző intézetet, melyre mulhatatlan szükség van. Ezért a nagyváradai rabbiképző felállításának híre osztatlan örömet keltett s annál keserűbb csalódást okozott az, hogy a megszerzett engedélyt az új vezetőség nem értékesítette úgy, hogy egy év után se került a sor, hogy ez a fontos intézmény megkezdhesse működését. Nem a városok közötti vetélkedés, de a rabbiképző szükségességének súlyos átérzése vezette a kolozsvári ortodox hitközséget, amikor a rabbiképző felállítására határozta el magát. Minden biztosíték megvan, hogy ez a rabbiképző most már nemcsak papíron, valóban a legteljesebb mértékben teljesíteni fogja hivatását. A kolozsvári rabbiképző Glasner Akiba főrabbi vezetése alatt valósággal középpontja lesz az erdélyi zsidó tudományos életnek s meg vagyunk győződve, hogy az innen kikerült rabbik hivatásuk magaslatán értékes vezetői lesznek a hitközségeknek. A rabbiképző különben teljesen magáévá tette a nagyváradai hitközség tudós rabbi karát által kidolgozott szabályzatot, úgy hogy annak működési programja se hagy kívánnivalót hátra.

Ertesülésünk szerint a kolozsvári rabbiképző intézet a legrövidebb időn belül megkezd működését, ami elsősorban Adler Sámuel kolozsvári hitközségi elnök érdeme, aki fáradhatatlan lelkesedéssel munkálkodik a nagyfontosságú zsidó intézmény felállításán. A rabbiképző intézet anyagi sorsa is biztosítva lesz,

és mindegyik csapásért egy-egy csöpp borotfröccsentett a földre.

Föltaláltak a szerény vacsorát. A többi ünnepnappal ellentétben, ezen az estén csak egyszerű ételeket esznek. Mert ez éjjelen történt, hogy az ösök utrakészen és rettegés közepette fogyasztották el utolsó vacsorájukat Egyiptom földjén. — Vacsora után folytatták az ünnepséget.

A hagada könyvére ráhajolva elénekelték, elujongták az ősi szabadságdalokat, már a szoltárokat is és Fülöp ur vidám pillantással mérte végig a kis társaságot és karját kinyújtotta, mintha aktust akarna verni ahhoz a dalhoz, melybe éppen most kezdetek bele:

„Adir hu — jibne bétó bekárov
Bimbérah — bimbérah
Béjaménu bekárov
Él bené — Él bené
Bené bétchá bekárov!“

Széles jókedvük már szinte borospajkos-ságig emelkedett. Egymást tulharsogva énekeltek össze-vissza, dánul, jidisül, héberül ugyanazt a dalt és valósággal szerelmes nevetek osztogattak az uristennek:

„Mi istenünk, nagy istenünk, jó istenünk,
Ős istenünk, egy istenünk [Szent istenünk,
Óh építsd Templomod föl
Óh építsd föl
De csak hamar
A Templomot fölépítsd
Fölépítsd,
Fölépítsd,
Bené bétchá bekárov.“¹⁾

¹⁾ A hagada kezdő sorait.

(Folytatása következik.)

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Méir Ááron Goldschmidt

— Hallgass gyerek! — szolt rá az apja — erről nem akarok semmit se tudni, mert különben kénytelen volnék magammal vinni és elégetni.

— De papa, te mostan éppen úgy csinálsz, mint amikor egy tallért nyomsz a fiának kezébe.

— Az istenért! hallgass gyerek! Még szerencsétlenséget hoz ránk a szájad! — mondotta aggodalmasan Fülöp ur és kiment a szobából. Így telt el erev-peszach¹⁾ napja ünnepélyes előkészületek között. Az apa böjtöt tartott a fiáért, mert ezen a napon ölte meg az Ur angyala az egyiptombeliek elsőszülött fiait, de a zsidók gyerekeit megkímélte.

— Ma még és még néhány évig böjtölök helyetted — mondotta az apja szeretettel Jakobnak. — De ha elérted a tizenharmadik éve-det, akkor már magadnak kell felelni minden bűnödért a jóisten előtt.²⁾

Kovászos ételt már tilos volt enni. De a maceszhoz sem lehetett még hozzányulni, mert csak este a szédernél szabad az első harapást megenni belőle. Mikor már egészen sötét volt, átjött hozzájuk Bamberger Izsák ur és a felesége — gyermekük nem volt, akinek kedvéért otthon ülték volna meg az ünnepet — és mindannyian bevonultak az ünnepélyesen kivilágított nagy szobába, ahol a széder-asztal már terítve volt. Ott állott a családfő részére a fehér vánkossokkal kipárnázott karosszék; az asztalon

¹⁾ Az ünnep-est napja.

²⁾ Zsidó törvény szerint 13 éves korában éri el a férfi a teljesjoguságot, (Bar-micvah.)

vakító-fehér kendővel letakarva a szédertál: egy nagy lapos tányér, rajta a petrezselyem, a keserű gyökér és egy lángon sült báránycsontdarab. És minden terítékhez egy üveg édes bor.

Az apa helyet foglalt a párnás karosszékben. Már előbb magára öltötte fehér halottas inget: finom vászonból készült ruha ez, amit esküvő napján ad a menyasszony a vőlegénynek és amit a szederestén kívül, csak Jom-kipurkor, a nagy engesztelés napján szabad felöltöni — és még egyszer, akkor, amikor koporsóba fektetik a gazdáját.¹⁾

— „Ime a szenvedések kenyere, melyet őseink ettek Egyiptom országában...“²⁾ A kis családi kör fölállott és magasba emelte a szédertálát, melyen ott volt a három darab kovászatlan, izetlen laska.

— „Aki éhezik rá, az jöjjön és egyék velünk, aki szomjas, jöjjön és igyék...“³⁾ Aztán a családfő kiosztotta a macót, a petrezselymet, a keserű gyökeret.

Két darab letört macót félretettek, — ez volt az „afikoman“, melyet majd a vacsora végeztével osztanak szét a társaság között — és aminek egy kis darabját minden család megőrzi a jövő peszachig — amuletnak, vagy talán figyelmeztetésképpen minden kísértés ellen.

Akkor aztán előszedték a hagadát, az egyiptomi szolgáknak és megváltásnak történetkönyvét. A házigazda vezetése mellett hangosan olvasták fel és a tiz csapás elsorolásánál kisujját mindenki az előtte álló pohár borba mártotta

¹⁾ Egyes helyeken zsidó népszokás (minhag) szeder-estén a halotti ruhát felöltöni. Magyarországon csak elvéve követik ezt a szép minhagot.

²⁾ A nyugati országokban az „Él bené“-t igen szép ösnémet fordításban is énekelik.

al is inkább, n
évek óta nagy
be, kizárólag j
t a máramaros
i a besztercei
n a rabbi köz
szállhatták igazi
széges ellenőrzé
ran teljesen el
g a pénzek sz
fe az adakozók
ig érdeke megkiv
tál ezek az öss
fejtett utjaikon
lag a rabbiképzést

Megválasztás a népszövetség

Lengyelország Cse
kölcsönügy a

(Genf, október 1-től.) Ma megválasztott tanácsot. A szavazás negyven, Braziliát harminckettő, Svédországot pedig hatották: az új tanács tása ellen Lengyel fejtett ki, de ellenlekednie Svédor csak annyiban jelenben, hogy Kina he

Eszerint 1924 tagjai Anglia: képviselője, Olaszország képviselője Ishi, Ezenkívül hat ne népszövetségnek és Himans, Svédország nyolcszáz; Brazília Leon, Csehország Uruguay.

A népszövetség elfogadta a garanciát. Több delegátus, így tartózkodik a szavazás.

Ezután a népszövetség tagjai, Benes és magyar kölcsönrel foglalkozza ki a kölcsön részültvitel előmunká

döbessenek. Francia rült fel, hogy Német tárgyalásokra precedens aggályok eloszlátása kölcsöntervhez végleg

Görögország kifizetése az ötvenmillió

Róma, október jelentése szerint Görögországnak a kirótt öt

Németország

Berlin, október két diktatura van, G. Kahr bajor főállambiz véleménye szerint K. és vérontás nélkül a kinyilvánított helyreállít

Schö

Gyermek kabátok 80 lejűl, bo 900 lejűl feljebb

Csecsemők, kik ideális apok

Százmillió kölcsönt kap Románia Franciaországtól

Henry Bérenger a francia kölcsönről és a kisantról

(Bukarest, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este Belgrádból Bukarestbe érkezett Henry Bérenger, a Clemenceau-kormány volt minisztere és Franciaország jelenlegi költségvetési előadója. A vendéget a bukaresti sajtó képviselői a pályaudvaron várták. Az újságírók kérésére Bérenger nyilatkozott a kisantról és Lengyelország helyzetéről, valamint a Romániának juttatandó francia kölcsönről.

— Utazásom — kezdte szavait Bérenger — azzal a nyolcszázmillió francia frank kölcsönnel van összefüggésbe, amit Franciaország Románia, Jugoszlávia és Lengyelország részére készült megszavazni. Ez a fontos kölcsönügyi szoros viszonyban van a kisantról és Lengyelországgal szembeni politikáinkkal.

— Gondolhatják, — folytatta — mit jelent az, hogy kormányom Franciaország mai gazdasági helyzete ellenére belátta, hogy kötelessége segíteni a kisantról, annyival is inkább, mert csak így biztosítható az európai egyensúly.

— Éppen ezért megbíztam azzal, hogy tanulmányozzam a kölcsön ügyét és jelentéseimet terjeszsem a szenátus elé. Ezzel a megbízatással függ össze utazásom és miután Jugoszláviát már meglátogattam, eljöttem Romániába.

— Milyen impressziókat szerzett Jugoszláviában? kérdezték az újságírók.

— Jugoszláviában — hangzott a válasz — jó néhány napot töltöttem és mondhatom, Jugoszlávia ma pénzügyileg, hadügyileg és iparügyileg egytörőn kitűnően van szervezve. Az országban mindenütt rend van és az ország napról-napra jobban izmosodik. Azt hiszem, eléggé jól láttam az

ország pénzügyi mechanizmusát és jelentéseimet ebben a szellemben fogom elkészíteni.

— Romániába milyen impressziókkal jött? — vetették közbe az újságírók.

— Engem — felelte Bérenger — a legszebb emlékek fűznek Romániához. Anélkül, hogy valaha jártam volna önkönl, az ifjúságom sok emléke fűz önkönl. Jól emlékszem még Quartir-hatinbeli ifjúkori barátaimra és kollégáimra, Bratianura és Diamandira, akikkel együtt töltöttem diákéveimet. Boldog vagyok, hogy alkalmam nyílik most Románia megismerésére és közvetlen közelről láthatom, hogy ifjúkori barátaim hogyan fáradoznak az ország előrehaladásán.

— Ami a Romániának nyújtandó kölcsön ügyét illeti, Franciaország, súlyos gazdasági helyzetének elenére, a jelenlegi költségvetésben százmillió frank kölcsönt szavazott meg Romániának. Ezt az összeget Románia Franciaországtól vásárolandó anyagok beszerzésére tartozik fordítani.

— A Romániának szükséges technikai anyagokat Franciaország rövid idő alatt le is szállítja, mert az a célunk, hogy a kölcsönügyletet sűrűnösen realizáljuk. November elsején érkeznek vissza Párisba, ahol azonnal a szenátus elé terjesztem jelentéseimet. Meg akarom még jegyezni, hogy elutazásom előtt megbeszélést folytattam Poincaréval, aki teljesen egyetért kijelentéseimmel.

— Ani Franciaországnak a kisantról való viszonyát illeti, — fejezte be szavait — Franciaország Romániában a biztos és tartós béke zálogát látja. Éppen ezért Franciaország igen jó szemmel nézte a kisantról megalakulását, amelyre igen fontos szerep vár Európa jövő életében.

Nahalal kiállít

Egy év eredménye

(Haifa, szept. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két éve, hogy a Zs. N. A. nahalali területén megjelentek az első munkások. Ez a terület a Jezreel-völgyben fekszik a haifa-tiberiaszi országot két oldalán, Nazaret közvetlen közelében. Mikor a Keren Kajemet birtokba vette a földet, a szomszéd falvak fellahjai csodálkoztak a jahndikon, akik ilyen természetlen, maláriaterjesztő mocsarakkal borított területért adtak pénzt. A chalucok munkába vették a földet, a mocsarak nagyrészt lecsapolták, helyüket szántóföldek foglalták el. Az országot mentén előzetes tervek szerint kör alakban épített szép falu áll az elhagyottság átkától megváltott földön. És most, a munka megkezdésének második évfordulóján, mezőgazdasági kiállítást is rendeznek ott.

Nahalal ma négyszázötven lelket számlál, köztük kétszázhatvanöt földműves, huszonhat szakember, 144 talajjavító munkás. A chalucák mezőgazdasági kiképzésére leányfarm alakult, melynek épületeit még esős évszak beállta előtt tető alá hozzák.

A kolónia főbb művelési ága a gabona-termesztés, melynek idej eredménye a következő: buza a vetésnek közel ötszöröse, árpa hatszoros, zab tizenegyszeres, lenese tizenháromszoros. A terméseredmény a kukoricában is szép. Az első gazdasági évnek ez az eredménye. Pedig a talajjavítási munkálatok még

nincsenek befejezve, a felszerelés is hiányos — így remélhető, hogy a következő évek termése még jobb lesz.

A kiállított zöldségfélék bizonyítják, hogy a föld jó. Minden gazdának körülbelül nyolc dunam veteményeskertje van a ház mellett. A termés olyan bőséges volt, hogy mindenkinek megadta egész évi szükségletét, azonkívül maradt nagy fölösleg, amelyet eladtak az araboknak.

Az ültetvényes munka idej eredménye a következő: 21.952 szőlőtő, 817 különböző gyümölcsfa: olajfa, füge, dió, eper, alma, körte, szilva és banán. Azonkívül négyszáz dunam területen egy eukaliptusz-erdő a Nazaret felé vezető országot mentén.

A méhészetnek is megvan a maga kezdő eredménye: hetven méhkas egyenkint körülbelül husz kilogram mézet hozott.

A kiállítás megmutatta mire képes a zsidó munka.

— Budapest elfogták a párisi kloroformos merénylet tettesét. Budapestről jelentik: Faragó András nemzetközi szélhámost, aki Párisban Kemp táncosnő ellen kloroformos ékszerablást követett el, ma Biró detektív a London szállodában elfogta. Faragó kihallgatásán a kloroformos merénylet tagadja, de a vizsgálat során kiderült, hogy egy nemzetionális rablóbanda főnöke. A banda megfordult Európa összes nagyobb városaiban.

— Eltűnt gimnázista. Aradról jelentik: Titokzatos körülmények között tűnt el a napokban egy tizenegy éves gimnáziumi tanuló: Waldmann Gyula. Szeptember 25-én délelőtt szülei a városba küldték a Str. Aurél Vlaicu 36. számú lakásukról. A kis fiút hiába várták vissza, azóta nem tudnak nyomára akadni. A szülők jelentést tettek a rendőrségen.

Al is inkább, mert az amerikai zsidóság évek óta nagyobb összegeket utalt át Erbe, kizárólag jesivák céljaira. Ezen összeget a máramarosi és nagyváradai főbbik, a beszercei központi iroda osztotta szét egyes rabbik között s így tulajdonképpen nem állhatták igazi rendeltetésüket, hiányzott a teljes ellenőrzés és ennek következtében a pénzek szétosztásában, mint azt egyes adakozók előírták, másfelől a zsidóság érdeke megkívánta. A rabbiképző felállítása ezek az összegek nem aprózódhatnak el a rabbiképzést fogják szolgálni.

Megválasztották az új népszövetségi tanácsot

Lengyelország Csehszlovákia ellen. A magyar kölcsönügyi a pénzügyi bizottság előtt

(Genf, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma megválasztották az új népszövetségi tanácsot. A szavazás eredményeképpen Uruguayt negyven, Braziliát harmincegy, Belgiumot harminckettő, Svédországot harminckettő, Csehországot pedig harminc szavazattal megválasztották az új tanácsba. Csehország megválasztása ellen Lengyelország élénk propagandát fejtett ki, de ellenséges propagandát kellett lektüzdenie Svédországnak is. Az új tanács csak annyiban jelent változást a régivel szemben, hogy Kina helyébe Csehország került.

Eszerint 1924-ben a népszövetség állandó tagjai Anglia: képviselője Robert Cecil, Franciaország képviselője Hamoteaux, Japán képviselője Ishi, Olaszország képviselője Salandra. Ezenkívül hat nem állandó tagja is van a népszövetségnek és pedig: Belgium képviselője Himans, Svédország képviselője Branting, Spanyolország: Brazília képviselője Quinenos de Leon. Csehország képviselője Benes, végül Uruguay.

A népszövetség teljes ülése egyhangulag elfogadta a garanciális világbéke szerződést. Több delegátus, így a svéd és a holland is, tartózkodik a szavazástól.

Ezután a népszövetség tanácsa Tancos, Korányi, Benes és a szakértők jelenlétében a magyar kölcsönnel foglalkozott. Határozatképpen megbízták a népszövetség pénzügyi bizottságát, dolgozza ki a kölcsöntervezetet, hogy a keresztülvitel előmunkálatai minél előbb megkezdődhessenek. Franciaország részéről aggály merült fel, hogy Németország később ezekre a tárgyalásokra precedensként hivatkozhatik. Az aggályok eloszlátása után azonban a tanács a kölcsöntervezhez végleg hozzájárul.

Görögország kifizette Olaszországnak az ötvenmillió líra kártérítést

Róma, október 1. A Stefani-ügynökség jelentése szerint Görögország megfizette Olaszországnak a kirótt ötvenmillió kártérítést.

Németország két diktátora

Berlin, október 1. A német birodalomban két diktatura van, Gessler hadügyminiszteré és Kahr bajor főállambiztosé. Egyes politikai körök véleménye szerint Kahr egyetért Hitlerrel és vérontás nélkül akarja Bajorországban a királyságot helyreállítani.

Kötött, szövött és norinbergi áruk nagy-kereskedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

1352

Schönberger, Spitz & Co.

Gyermek-kabátok 800 lejtől, boák 900 lejtől feljebb

Izrael Dezső szücsáruháza

Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 35

Legujabb szörmemodellek raktáron!

Szőrmék átalakítása és festése a legújantársabb árban

Csecsemők, kisgyermek-ek ideális ápolószere a

Höfer-féle gyermek hintőpor

és Höfer-féle gyermek-crém!

TUNGSRAM

A legjobb villanykörte! Mindenütt kapható!

(Kolozsvár, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A zürichi tőzsdén öt ponttal szilárdult ma a zárlatnál a lej, ami megfelelő hatást tett a piacra. Valutánk iránt a lejhány miatt nagy a bizalom, a nyugati devizákat valóságos dobálják a piacra, viszont a mai délelőtti folyamán devizában alig volt kereslet, csak áruban. Árut cseh koronában 6-39—640, dollárban 213-50—214—, lírát 9-75 bonyolítottak le.

Irányzat: További üzleti lanyhulás.

Október 1-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

9000—8800 külf. magyar koronát,
14700—14800 belf. magyar koronát,
7-40—7-50 francia frankot,
2-60—2-68 svájci frankot,
0-45-66—0-46-56 dollárt,
10-10—10-05 olasz lírát,
33000—33100 osztrák koronát,
15-63—15-60 cseh koronát,
0-10-00—0-10-20 font sterlinget.

Valutapiac október 1-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1310, London 980, Newyork 215, Róma 985, Zürich 3825, Prága 648, Bécs 3100, Budapest 110, Varsó 8-5.

Bukarest. Valuták: Napoleon 805, márka —, leva 192, török lira 122, font sterling 990, francia frank 1340, svájci frank 4100, olasz lira 940, drachma 400, dinár 225, dollár 225, lengyel márka 7 1/2, osztr. korona 31, magyar korona 90, cseh korona 640.

Zürichi zárlat: Berlin 2-5, Newyork 560-00, Páris 3417-5, London 2546-5, Milano 2547-5, Prága 1675, Bucarest 3, Belgrád 637 1/2, Bukarest 265, Varsó 17, Bécs 7875, bélyegzett —, Amsterdam —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Lej 92—105, márka 175—275, francia frank 1220—1286, lengyel márka 760—765, dinár 220—234, dollár 19.550—20.650, osztrák korona 2740—2960, lira 890—945, napoleon 69000, font sterling 88600—93200, szokol 583—627.

A nagyváradai hitközség a Palesztina-munkáért

Változások a képviselőtestületben

(Nagyvárad, október 1. Az Uj Kelet munkatársától.) A nagyváradai ortodox hitközség, melynek belső élete hosszú idő óta meglazult, jelentős változás előtt áll. A hitközségben ugyanis új változások lesznek és pedig a képviselőtestület három évenként kieső 41 új tagját választják meg.

A hitközség különböző frakciói között nemcsak a negyvenegy új tagra, de a hitközség további munkájára nézve is teljes az összhang. A decemberben megtartandó választás megbízható helyről nyert értesülésünk szerint egyhangú lesz és pedig a következő lista alapján:

Krausz Zoltán, Gellisz Gyula, Gelberg Manó, Silberstein Armin, Markovits Herman, Rothbart Bernát, Rosenberg Henrik, Rosenberg Ignác, Ripner Farkas, Leitner Lázár, Lukács Zoltán, Rosenberg Emil, Mezei Márton, Guttman Sámuel, Freund Herman, Meisner Márk usz, Kaufmann Márton, Ullmann Mór, Zukermann Salamon, Bernát Bertalan, Feldmann Sámuel, Klein Dávid, Sidmann Adolf, Spitz Antal, Ullmann István,

Markovits F. ÉRZÉKESZ!
Cluj—Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

Arany, ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, brilliánt legmagasabb napi áron veszek.

DOXA

óra
elegáns és
pontos

Rothmann Márton szabókelelékek és Cluj, str. Malia (v. Matyas kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidékimegrendeléseket postán is szállít.

Mégis csak **CZINK** fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

gyáros, Friedmann Fülöp, Hauer Benjámín, Glangcer Ábrahám, Rothbart Ede, Zuker József, Kupferstein Rudolf, Stern Miksa, Weisz Vilmos, Weiser Ignác és Leitner Sándor.

A régebben megválasztott 39 mizrahi tag mandátuma csak három év után jár le.

De a választási paktumnál sokkal jelentősebb az az egység, mely az egyes frakciók között a

A parasztokat és kommunistákat visszaverték Szófia elöl

Fellázadt a kormány ellen egy szófia lovasezred. Nagy harcok a fölkelők és a reguláris csapatok között

(Belgrád, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lapok részletes tudósításokat közölnek a bolgár polgárháborúról, mely sokkal nagyobb arányú, mint azt az első jelentések állították. A felkelők nem apró gerilla-harcokban aprózzák fel magukat, hanem több helyütt, így a sztarazagorai kerületben nagyobb tömegekben lépnek fel és heves harcokat folytatnak a kormány csapataival.

Délbulgáriában és Tirinsko környékén tegnap újabb több felkelő csapat tünt fel. A szófiai oldiviti—casti vonalat a felkelők néhány helyen felszakították. Szófiából a kormány katonaságot küldött ki a veszélyeztetett helyekre, amely a vonalat a felkelőktől megtisztította.

A felkelők megtámadták a maricai bányákat és proklamálták a szovjetköztársaságot.

A következő napokon a kommunisták megtámadták Sokonov állomást, a tisztviselőket elkergették és összerombolták a telefon és távirókészülékeket. Vraca, Beliboca és Ferdinandovo városok még mindig a kommunista és paraszt fölkelők kezén vannak.

A három város körül már napok óta elkerekedett küzdelem folyik a kormánycsapatok és a fölkelők között. Szófiából nagyobb csapaterősítéseket küldtek Araca felé, amelyek a Klisura—Mezdra közötti vasutvonalon helyezkedtek el, hogy a fölkelők előnyomulását Szófia felé megakadályozzák.

sul szolgálhat az ország valamennyi hitközség előtt. Az egyes pártok megegyeztek ugyanis abban, hogy a hitközség évi bruttó jövedelmének százalékát Palesztina felépítésére fordítják. Ilyen szép elhatározás, nisszük, követésre fog találni.

Elhatározták továbbá azt is, hogy a politikai kérdésekben a zsidóság egységbe való tömörítésért fognak harcolni.

A felkelők ezen a területen mintegy nyolcezer embert vontak össze és nagyobb támadásra készülnek.

A sztarazagorai kerületben a felkelés egyre nagyobb arányokat ölt. A felkelők elfoglalták Krimics községet és a községi bírót két tanácstaggal együtt megölték. A kommunisták és a parasztok ezután tovább vonultak Vicsa felé, ahol elfoglalták a villamos központot és azt lerombolták.

Sligena és Sztarazagora környékén harcok folytak le. A trnovo kerületben egész sereg kisebb nagyobb útközvet folyik a felkelők és a katonaság között. A trnovo kerületben a telkelőket egy Stojanov nevű tanító és Kozsuharov Iván kommunista vezér vezetik.

Szeptember 26-án a felkelők már egészen Novo Selca faluig jutottak el, amely miadössze huszonöt kilométerre fekszik Szófiától. A kormánycsapatok itt nagy erősitésekkel utját állították a felkelőknek és azokat tüzéségükkel és gépfegyverekkel sikerült visszaszorítani néhány kilométerrel. Burgasz környékén a felkelők és a kormánycsapatok között már négy napja folyik a harc.

Egy Caribrodából érkezett ellenőrizhetetlen jelentés szerint a szófiai hatodik lovasezred azt a parancsot kapta, hogy induljon a felkelők ellen harcba. A lovasezred legénysége az engedelmességet megtagadta. Plovdivban egy gyalogos ezred tagadta meg hasonlóképpen az engedelmességet. A lázadók ellen a kormány nagyobb csapaterősítéseket küldött, amelyek harcba bocsátkoztak a pártító katonasággal.

HARISNYA,
KEZTYŰ ÉS
KÖTÖTTÁRU
KÜLÖN-
LEGESSÉGEK
EREDETI
GYÁRI ARBAN
ÁRUSITTAT-
NAK

Leszállított
árak!

BLATT

Leszállított
árak!
KÖTÖTT-
SZÖVÖTT
ÁRUHÁZA
CLUJ
KOLOZSVÁR
FÖTÉR 13.
SZÁM
ALATT

Allami tisztviselőknek külön engedmény!

Ékszervásárlás bizalom dolga!!!

Arany és ezüst órákat,
ékszereket és dísztárgyakat

FENYŐ ÉS BRAUNFELD

világvárosi ékszerüzletében
vásárolj legelőnyösebben

Cluj, Piata Unirii 15

Omega és Schaffhausen
órák főlerakata

RÓTH cipész

CLUJ,
Str. St. O. Iosin

volt
Szép-
utoa

Keresek izr. házinevelőt

első polgárista és harmadik elemista fiam mellé.

Ajánlatot fizetés megjelölésével kér Braun Sándor,
Simion, Dobsa-tanya

Legolcsóbban
fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógyár
Cluj, G. Reg. Ferd. 133

1388

Az Uj Kelet
napilap
Felelős szerk
Az Uj Kelet
jelölés
Előfizetési ár
félévre
Óromániában
Rador
hirdetés

Hét n
éves vándor
után ime vi
a pusztai vá

Sátrak
kései nemze
kivonult Mi
rancia. Ez v
dog Kanaán
mésének bet
lum emlékez
Kelltet az e
lejtőjére jus
sátor falaibó
negyvenéves
s kalászt és
művelés és

Ez vo

De ős

nem vették
és vándorlás
künk nem t
keserves val
tünnepinknek

A mi
Áceréf adja
vágyakozását
lumával ünne
vetett az el
vándorbotunk
ha végetér a
nem estünk-e
az ünnepi sa

— Az
közbeeső k
a rendes id

— M
vállról jelen
minisztereln
ber 6-án töb
érkezik. Ma
van a párt

— K
Muresan Sep
Jusztin ügyv
ügyészévé.

— A H
A hátszegi zs
meg tisztujit
újbol Stern E
nét, pénztárn
Klein Henrik
igazgatót vála
kimondották a
keknek a nőg
a célból a jó
szabásu teaest
A nőgyelet t
Lajosnét és S

— Az
mondott. Ró
titkára lemond
lemondás elfog

—A so
poviciu Valér
egészségügyi
delet alapján
kocsivezetők (s
ványait a c
ber 15-ig orv
magukat. Ezek
vatalban (Cale
9—12 óráig t
(sofförök), akil
zolványukat, d
teljesítenek sz
kötelesek jelen
kihágást követ
ján meg leszne

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Romániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (București, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

S'mini Áceret

Hét napig sátrakban ültünk őseink negyvenéves vándorlása emlékére. A hétnapos sátor-lakás után ime visszatérünk megszokott otthonunkba — a pusztai vándorlást követő honfoglalás emlékére.

Sátrakban lakjatok hét napig, hogy tudják a kései nemzedékek: sátrakban lakott Izrael, amikor kivonult Mierájim földjéről — így szól az Irás parancsa. Ez valóban szükséges is volt, hogy a boldog Kanaán földjén élő népet az áldott föld természetének betakarításánál cselekedetben élő szimbolum emlékeztesse a hontalanság keserves éveire. Kellett az emlékezés, nehogy Izrael népe a bukás lejtőjére jusson. A föld áldásából összerótt néma sátor falaiból telhangzott az intés: Emlékezz, Izrael, negyvenéves vándorlásod kietlen homokpusztájára s kalászt és szőlőgyümölcsöt termő hazádat szeresd, műveld és őrizd meg ragadnak.

Ez volt Sátrak ünnepének egykori értelme. De őseink bizony az ünnepi sátor tanítását nem vették szívükre, az áldott földet elveszítették és vándorlás lett egész életünk. A hontalanság nekünk nem ünnepi szimbolum többé, mindennapi keserves valóság. Mi értelme tehát a mi sátoros ünnepünknek?

A mi sátoros ünnepünk értelmét a S'mini Áceret adja meg. Vándorlásunk bevégződésének vágyakozását a kőházba való visszaköltözés szimbolumával ünnepeljük. Őseink vándorlásának véget vetett az első honfoglalás — mi is eldobjátjuk vándorbotunkat a harmadik honfoglalás idején. De ha végetér a vándorlás és hazatérünk az ősi földre, nem esünk-e majd őseink hibáiba? Megszívleljük-e az ünnepi sátor tanítását?

Jehuda Edelstein

— Az Uj Kelet legközelebbi száma a közbeeső kettősünnep miatt pénteken reggel a rendes időben jelenik meg.

— Marghiloman Temesvárott. Temesvárról jelentik: Marghiloman Sándor volt miniszterelnök, a Marghiloman-párt vezére, október 6-án több napi tartózkodásra Temesvárra érkezik. Marghiloman utazása összefüggésben van a párt bánati szervezésével.

— Kolozsvár tiszteletbeli főügyésze. Muresan Septimiu prefektus kinevezte dr. Jaga Jusztin ügyvédet Kolozsvár város tiszteletbeli főügyészévé.

— A hátszegi zsidó nőegylet közgyűlése. A hátszegi zsidó nőegylet szeptember 28-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. Ügyvezető elnöknőül újból Stern Edmundnét, alelnöknőül Felzner Adolfnét, pénztárnoknőül Felzner Mórmet, ellenőrnőül Klein Henriknét, titkárukat Kacz Lajos iskolaigazgatót választották meg. A gyűlésen határozatilag kimondották a helybeli szegénysorsu iskolásgyerekeknek a nőegylet által való felruházását. Ebből a célból a jótékony nőegylet sorozatos nagyobb-szabású teastélyeit már jövő hónap 3-án megkezdi. A nőegylet tiszteletbeli tagjaivá választották Kacz Lajosnét és Schwartz Mórmet.

— Az olasz fascista párt főtítkára lemondott. Rómából jelentik: A fascista párt főtítkára lemondott. Mussolini még nem döntött a lemondás eltörléséről.

— A sofförök orvosi felülvizsgálása. Popovicu Valér városi rendőrprefektus a cluj-i közegészségügyi vezérigazgatóság 4488/1923. sz. rendelet alapján elrendeli, hogy: 1. mindazok a gépkocsivezetők (sofförök), akik gépkocsivezetői igazolványukat a cluj-i államrendőrségtől kapták, október 15-ig orvosi vizsgálatnak kötelesek alávetni magukat. Ezek a vizsgálatok a városi főorvosi hivatalban (Calea Victoriei 42. sz. 9. szoba) délelőtt 9—12 óráig tartanak. 2. azok a gépkocsivezetők (sofförök), akik más rendőrhatalóságtól kapták igazolványukat, de jelenleg Clujban tartózkodnak és teljesítenek szolgálatot, orvosi vizsgálatra szintén kötelesek jelentkezni. A jelentkezést elmulasztók kihágást követnek el és a fennálló törvények alapján meg lesznek büntetve.

Samuel kormányzó visszatért Jeruzsálembe

Háromszázhat évándorló érkezett egy napon Palesztinába

(Kolozsvár, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A karlsbadi cionista kongresszus óta a Palesztina-politikában bizonyos szélsőend következett be. A cionista szervezet vezére, dr. Weizmann, Meránban tartózkodik, hogy kipihenje az előző év és kongresszus fáradságait. Talán nem véletlen, hogy Herbert Samuel, Palesztina kormányzója is Meránban töltötte el nyári szabadságának egy részét s így a két vezető zsidó politikus hosszú és beható tárgyalásokat folytathatott egymással a zsidó államépítés jövőjéről. Meráni jelentés szerint igen felemelő jelenet volt, amikor Roshasana ünnepén a meráni zsinagógában a Tóra elé járult a zsidó élet e két kiválósága.

Samuel kormányzó nyomban az ünnep után elutazott Meránból és szeptember 18-án már visszatért Jeruzsálembe, ahol újra átvette hivatalát. Fogadására hatalmas embertömeg jelent meg, az arab és zsidó lakosság képviselői, valamint a külföldi államok diplomáciai testületei. A kormányzó megérkezése után rendeletet adott ki, amelyben a gyarmatügyi minisztériummal való megállapodás alapján elismeri a palesztinai zsidó községek önállóságát és a Vaad Leumit hivatalos testületnek deklarálja. Az adószedés jogát azonban nem nyerték el a zsidó községek.

A palesztinai arab delegáció, amely Muza Kazim pasa vezetése alatt, mint azt többször jelentettük, erős politikai kampányt folytatott le Londonban a zsidó Palesztina ellen, szeptember 26-án visszaérkezett Jeruzsálembe. A delegáció prokla-

mációt intézett az ország lakosságához, amelyben vázolta a politikai helyzetet.

A palesztinai angol csapatok parancsnoka, Tudor tábornok maga elé hívatta a jerichói és bersébai kerület arab sejkjeit és figyelmeztette őket, hogy szüntessék be a lakosság között folytatott angol- és zsidóellenes agitációt és tartózkodjanak minden ellenséges magatartástól, mert a kormány a legkisebb zavargások esetén a legszigorúbb megtorló intézkedéseket fogja életbeléptetni. A tábornok határozott hangja igen mély hatást gyakorolt sejkjeire. A komoly figyelmeztetésre azért volt szükség, mert a sejkjek az utóbbi időben agresszív magatartást tanúsítottak az angol csendőrséggel és hatóságokkal szemben.

A palesztinai bevándorlás teljes lendülettel folyik tovább és állandó emelkedést mutat. A mult-héten egyetlen napon háromszázhat új zsidó bevándorló szállott partra Haifában. Ilyen nagyszámú bevándorló már hosszú idő óta nem érkezett egy napon Palesztinába. Az anyagi lehetőségek terén is ürvendés eredmények jegyezhetők fel. Nathan Strausz, az ismert amerikai milliomos újabb huszezer dollárt adományozott palesztinai célokra. Az angol zsidóság legnagyobb szervezete, az Angol Jewish Asotiation is csatlakozott a Palesztina-mozgalomhoz. Lord Rotschild a szervezet egyik gyűlésén beszédet tartott, amelyben igen melegen emlékezett meg a palesztinai munkáról és megjelölte az irányokat, amelyben a szervezet kiveszi részét ebből a munkából.

— Masaryk elnök a zsidó cserkészeknél. Pozsonyból írják: Az elmúlt hónapban Masaryk köztársasági elnök tiszteletére ünnepséget rendeztek, amelyre meghívást kaptak a cserkészek is. A csehszlovákiai scout-boy szövetség megkeresésére Érsekújvárról huszonhárom sómér ment Pozsonyba Lempert Lipót vezetésével. Az üdvözlés után a köztársasági elnök, akinek feltűnt a zsidó sómérok fegyelme, hosszabb ideig elbeszélte a csapatok vezetőjével, Grosz Gyulával, aki informálta az elnököt a zsidó cserkészlet megszervezéséről és fejlődéséről. Az elnök melegen érdeklődött minden apró részlet iránt és fia, Ján Masaryk, az elnök kívánságára feljegyezte a héber vezénlyő szavakat és a „gedudok” vezetőjének nevét. A gyakorlatok alatt Masaryk elnök hozzátartozóival újból meglátogatta a cserkészeket. Az elnök meleg érdeklődése arra indította a csehszlovák cserkészszövetség vezetőségét, hogy a zsidó cserkészeket autonóm testületként ismerje el és készségeket támogassa. Itt említjük meg, hogy a pozsonyi keresztény szocialisták lapja a maga tendenciájának megfelelő beállításban közölte Szabó Imrénének egy a pozsonyi cserkészeket bíráló feljegyzését. Mondanunk sem kell, hogy kritikánk, amely szóvá tette a pozsonyi zsidó sómérok egy alkalmi munkáját, jóakaratu volt. Azon, hogy a zsidók ellenfelei a kritikát a derék zsidó sómérok ellen használják ki, nem kell csodálkozni. A cserkészlet egyik főkélléke a benső fejlődés, a testi és lelki korrekció és nem kell tragikusan venni egy-egy bíráló megjegyzést, amely nyilvánosság előtt hangzik el. A pozsonyi cserkészletről szóló híradás csak annak a jele, hogy ez a csapat fejlődőképes. Egyébként úgy tudjuk, hogy a csehszlovákiai cserkészek nemsokára felveszik a kapcsolatot a romániai zsidó cserkészekkel. A szlovenszói zsidó cserkészek különben is négy év óta működnek és Pozsony központtal tizenkét mellékcsapat fölött rendelkeznek. Szervezőjük egy Fischer nevű kereskedő és az említett Grosz Gyula, aki Palesztinában volt és az ottani cserkészlet szervezetét és szellemét plántálta a szlovenszói cserkészlethez.

— A nagyváradi ortodox zsidóság szimhatóra-estélye. A nagyváradi ortodox zsidóság a mizrachi frakció kezdeményezésére szeptember 28-án, az ünnep utolsó napján szimhatóra-ünnepélyt rendez. Ez az ünnepély újabb bizonyítéka lesz annak a lelkes és összefogó munkának, melyet a Mizrachi a Palesztina-gondolat jegyében Nagyvárad ortodox zsidóságá köztölt végez.

* Megnyílt az újonnan átalakított Patria kávéház (volt Park), amely két előnyösen ismert szakember vezetése alatt garancia a legkényesebb igények kielégítésére.

* „Olla” gummi használata feltétlen biztonságot nyújt.

* Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósorszesz, izmaink legjobb ápolója. Ügyeljünk a Diana névre.

— Egy antiszemita vasuti ellenőr összevert egy öreg embert. Csunya botrányt rögtönzött Csucán egy antiszemita vasuti ellenőr, Cutus Vasile. Cutus, aki azelőtt Kutas Lászlónak nevezte magát, tegnap délután neki támadt Kohn Lajos csucsaifatermelőnek, ki már idősebb ember és botjával véresre verte. Kohn Lajos sebeit, melyek nyolc napon túl gyógyulnak, az orvos köztötte be. Cutus orvtámadása a csendőrség közvetlen közelében történt, több csendőr tanuja is volt a megbotránkozott jelenetnek, anélkül azonban hogy beavatkozott volna. A jogvédő iroda megtefte feljelentését a vasuti ellenőr ellen.

— Az aradhegyaljai szüret. Aradról jelentik: Október elején kezdődik Aradhegyalján a szüret. Az utóbbi napok eszése javítólag hatott a szőlőtermésre. Az idei bortermezés minőség tekintetében messze felül fogja haladni a tavalyit, sőt tekintettel a romániai többi szőlővidékekről szóló jelentésekre, ezidén kvalitás tekintetében Aradhegyalja fogja vinni az első szerepet. Mennyiségileg az egyes rövidebb szakaszok nagy különbséget mutatnak, mert míg egyes helyeken a tavalyinál valamivel nagyobb termés mutatkozik, máshelyt a mennyiség a tavalyinál jóval alul marad. Az óbor iránt az utóbbi napokban némi érdeklődés mutatkozik. Ennek következtében a maligandokint ár 10—15 százalékkal felszökött. Az új termésben csak szórványosan történtek kitések, mert az általános pénzpanzást ebben a tekintetben is érezteti káros hatását. De tekintettel arra, hogy az ó-királyság legnevesebb bortermezővidékein a termésklátások nem nagyon biztatók, Aradhegyalja reménykedik, hogy a szüreten a borkereslet meg fog élénkülni.

— Házasság. Jakob Hermann eljegyezte Rosenberg Szerénát, Rosenberg Mátyás, a Zebrak Faipar igazgatójának a leányát.

Lax Anghel Salvator, a cluj-i hitközség titkára és a Tarbut-liceum tanára eljegyezte Antal Rózsikát, Antal Ernő butorgyáros leányát.

— Reinitz tagad. Szatmárról írják: A Reinitz-ügyben folytatott nyomozás széles mederben folyik és a legkomolyabb stádiumban van. Már van némi bizonyító adat, de még korai lenne az egyes részleteket nyilvánosságra hozni. Reinitz egyébként ma is ártatlanságát hangoztatja.

* Értesítjük t. üzletfeleinket, hogy a bank helyiségét f. hó 6-ával a Piata Unirei 22. szám alá (volt Európa kávéház) helyeztük át, ahol mint eddig is, a legnagyobb készsége állunk ügyfeleink rendelkezésére.

* Fontos ipari és kereskedelmi vállalat alakult Nagyváradon. Eugen Grosz Co. S. A. címen. Az új részvénytársaság a vas, acél, fém és szármárupiacnak egyik leg súlyosabb ténylezője és alaptőkéje egymillió lej. A vállalat vezérigazgatója Grosz Jenő, a „Danubia” elismert társulajdonosa. Az igazgatóságban a legkiválóbb közgazdasági férfiak vesznek részt.

hitközség
ugyanis
edelmének
ditják. I
g találni.
gy a polit
tömörítés ért

Omega és Schaffhausen
órák föltérakata

épész

inevelőt

sta fiam mellé.
r Braun Sándor,

sógyár
Ferd. 133

a) 2. sz.
ket postan 3323201

ban Cluj

Szenzációs új szövet- áruház!

Kedden nyílik meg

ZEUS

szövet és posztóvállalat,

Str. Reg. Maria
(Deák Ferenc-utca)

4

Szenzációsan
olcsó mutatvány
árak:

Férfiruha gyapjuszövet
140 cm. szélességen,
minden színben

202.-

140 cm.-es télikabátszövet

269.-

Lei

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

Heti műsor

Kedd: Marinka a táncosnő. Ujdonság ötödösor.
Rendes helyárrakkal. Bérlet 18. szám. Sorozatszám 56.

Szerda: Marinka a táncosnő. 6-odsor. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnet. Sorozatszám 57.

Csütörtök: Othello. Új bemutatással és új szereposztással. A Shakespeare-ciklus első estéje. Bevezető előadást tart Janovics Jenő dr. Premier helyárrakkal. Premierbérlet 8. szám. Sorozatszám 58.

Péntek: Marinka a táncosnő. 7-edsor. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnetben. Sorozatszám 59.

Péntek délután 3 órakor: Artatlan Don Juan. Sarkadi Aladár vendégjátékával. Olcsó helyárrakkal. Sorozatszám 60.

Szombat este 8 órakor: 28-as. Operettujdonság elsősor. Sarkadi Aladár vendégjátékával. Premierhelyárrakkal. Premierbérlet 9 szám. Sorozatszám 61.

Szombat délelőtt 11 órakor: Mesedélelőtt Sarkadi Aladár vendégjátékával. Csizmás kandur, báb-színház stb. Mérsékelt helyárrakkal. Jótékony-célú előadás a nyiresi tüzkárosultak javára. Sorozatszám 62.

Vasárnap délután 3 órakor: Az éj királynője. Operettujdonság kilencedsor. Sarkadi Aladár vendégjátékával. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám 63.

Vasárnap este 8 órakor: 28-as. Operettujdonság másodsor. Sarkadi Aladár vendégjátékával. Premierhelyárrakkal. Napi bérlet 19. szám. A. Sorozatszám 64.

Hétfő: 28-as. Operettujdonság harmadsor. Sarkadi Aladár vendégjátékával. Premierhelyárrakkal. Napi bérlet 20. szám. B. Sorozatszám 65.

A színházi iroda hírei:

Csütörtökön este kezdődik meg a tiz darabból álló Shakespeare-ciklus. Az első estén Othello fog színre kerülni, a címszerepben Táray Ferenczel. Jagó Forgács Sándor, Desdemónát Izsáky Margit fogja játszani. Ezt a két szerepet az Othello második előadásán Mihályfi, illetőleg Könyves-Tóth Erzsébet alakításában fogja láthatni a közönség. Szentgyörgyi István, Lengyel Vilmos, Laczkó Aranka, Táray Böske, Cselle, Kemény László, Földes, Réthely fogják az Othello többi szerepeit alakítani. A csütörtöki estén Janovics Jenő dr. bevezető előadást fog tartani. — Három egészen zsufolt nézőtér tetszése avatta a most kezdődött évad kassza-sikereit, Gilbert új operettjét Marinka a táncosnő. A sok ismétlés miatt az előadás csaknem éjfélig tartott. Kedden, szerdán és pénteken is Marinka a táncosnő adják, mindenkor rendes helyárrakkal, a premier szereposztásában. Jegyekről tanácsos előre gondoskodni, mert eddig mindig elővételben fogytak el a jegyek és az előadás napján jobb jegy egyáltalában nem kapható. — Szombaton este operett-premier lesz: Zerkovitz híres 28-as című új operettje fog színre kerülni, a férfi főszerepben Sarkadi Aladárral. Vasárnap este másodsor, hétfőn este pedig harmadsor adják a 28-ast. A jövő hét kedd estéjén Thomas Mignon című operája van másorra tűzve, a címszerepben Kelmay Ilonával, Philine szerepében Kolbay Ildikóval s Meister Vilmos szerepében Vajda Lászlóval. A Mignon jegyei már most megválthatók.

MOZGÓK MŰSORA

Egyetem-mozgó: Kedden, október 2-án: *A bosszu álarca.* Kolosszális cirkuszdráma hat nagy felvonásban. Főszerepben a szenvedélyek királynője, Soava Gallone, a halhatatlan drámai művész. Egy hosszú felvonáson keresztül a világ legnagyobb cirkuszának nagyszerű mutatványai. Egy bohóc szerelmi kálváriája. Szerda, október 3-án: *A bosszu álarca.*

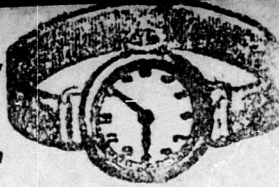
Uránia-mozgó: Kedden, október hó 2-án: Figyelem! A világ legnagyobb filmje! *Essex grófia.* Történelmi dráma Angol Erzsébet zsarnoki uralkodásának idejéből. 7 óriási felvonás, 4000 méteres film. Huszár Károly magyar filmművész vendég-szereplése. A vérszomjas asszonyzsarnok szerelmi kudarca és bosszuja. Világszenzáció Kolozsvárt! Szerda, október 3-án: *Essex grófia.*

Apolló-mozgó: Kedden, október hó 2-án: *Amazon a lángok között.* Regényes modern film-dráma öt felvonásban. Szenzációs attrakciók! A film-technika csodái! Rendkívül érdekesítő és lebilincselő film. Szerda, október 3-án: *Amazon a lángok között.*

Előadások kezdete délután 3 órától.

Figyelem
a nagy
vashíd
sarokra!

A címre
figyellen

drágaköveket a legmagasabb árban beváltak. Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, disztárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

**Épületüvegezés,
képekerezés,**

kávéházi, vendéglői, háztartási cikkek, demionok, táblaüveg, lámpaárúk és porcellánedényekből legolcsóbb beszerzési forrás

Ausländer Rudolfnál

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Ferenc J.-ut) 37. sz. alatt, az Uránia palota mellett.

Engros! Endetail!

Borszivattyuk és sörpincészeti berendezések kaphatók

a Banca Industrială și Comercială-nál,
Str. Reg. Maria 49 (volt Deák Ferenc-utca)

Prima

bácskai

kender

Kapható:
Havas Dezső
Timișoara

Weisz Siegfried

kalap és uridivat áruházába Cluj, Cal. R. Ferdinand 6

**megérkeztek a legújabb
őszi kalapujdonságok!!**

Férfi „Gyukits” keménykalap míg a készlet tart Lei 550.—
I-a nyulszőr keménykalap Lei 360.—
I-a gyapju keménykalap Lei 235.—

Nagy választék férfi fehérneműben!

GÁRDI és TÁRSA

fényképezési műtermek
Cluj-Kolozsvár, str. Saguna
(v. Bartha Miklós-utca) 13

Portrék,
gyermekfelvételek,
nagytűsok

Pályázat

A szalárdi (Bihar-megye) aut. orth. izr. hitközség pályázatot hirdet metszői állásra. Ki sochet ubodek, (בתקווה) mezsgiaeh, fűrdőkezelő és számész legyen. Mohl előnyben részesül. Javadalmazás havi 2000 Lei, kényelmes lakás és a szokásos mellékjövdelem. Költség csak a megválasztottnak térítetik meg.

Freistadt József hitk. elnök

Róka, kelme, Szörmfestés,

vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

Vidéki ker
A kolozsvári ker az elmúlt vasárnap Zilahon és Szilág Mindkét helyen p és sérelmeztek, h és a szilágysomly megfelelő centrur mindössze egy or Désen van, nagy számára. Ennek hogy az új tagok is eltart. A beteg gyűjti össze a tá összegeket teszne illetéket rónak f a legkisebb köz megtartására eng hogy a kisiparos látogatni, mert számukra, de vi ipari cikkek e kivető bizottság történt, hogy me felsőbb fokon en Egy fakereskedő lej adót vetette Hevesi József, a Szevér alelnök, a panaszokat szemlét e héten

A munk
Szerdán, e hó és Munkaadó ülést tart. A foglалása az I ügyében, tov megyei falu Tárgyalásra ke

Bankk
pénztár. Buda tárt már régeb intézeti Közpos személyi akadá ügyi miniszter megoldotta a rendelet szabály dését. A szabály a postatakarék vezetőjét elnök értelmében azó áll. Utasítja a takarékpénztár tészeti Közpon pénzek átenged azonban a két megállapodása. hogy a takaré Pénzintézeti R vásároltatni. A ban semmit s postatakarékp megnyilvánul címletek megó

Megnyi
tás. Bukarest sági kiállítási ségek keretéb tábornok, Co munkaügyi és részt. A megnyerális is besának egyházi végezte.

Méterr
ból jelentik: tik Oroszorsz szűnik az ar az állami ke mértékrends

A mun
Az Országos- lész tartott, kozott. A gy detlenségüket éppen akkor fémiparnak n és redukálna ség azt kíván az égető prot tárgyalását h dasági élet n

Vidéki kereskedők és iparosok panasza.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöksége az elmúlt vasárnap tolytatta körzeti szemléjét és Zilahon és Szilágysomlyón tette első látogatásait. Mindkét helyen panaszokdtak a betegsegélyző ellen és sérelmezték, hogy az elhelyezett zilahi központ és a szilágysomlyói kirendeltség helyett nem adtak megfelelő centrumot. A betegsegélyző rendelkezésére mindössze egy orvos áll, a központ pedig, amely Déseu van, nagyon alkalmatlan e két város lakói számára. Ennek az állapotnak az a következménye, hogy az új tagok bejegyzése némelykor öt hónapig is eltart. A betegpénztár négy-öt hónapban egyszer gyűjti össze a tagpénzeket, amikor ezek már magas összegeket tesznek ki, ezenfelül tíz százalék kiszállási illetéket rónak fel. A kisiparosok panasza, hogy a legkisebb községnek is adnak országos vásárok megtartására engedélyt, aminek az a következménye, hogy a kisiparosok kénytelenek sok vásárt meglátogatni, mert nem tudják melyik esik jól ki számukra, de viszont alig marad idejük otthon az ipari cikkek elkészítésére. Panaszokdtak az adó-követő bizottságok ellen is. Több esetben megtörtént, hogy megfélebezték az elsőfokú ítéleteket, felsőbb fokozatra emelték még magasabb adót róttak ki. Egy fakereskedőre minden vagon tűzifa után ezer lej adót vetettek ki. A bizottság, amelynek tagjai Hevesi József, az ipari szakosztály elnöke, Pop Szevér alelnök, Caciula és Tatai titkárok voltak, a panaszokat jegyzőkönyvre vették. A körzeti szemlélet e héten folytatni fogják.

A munkaadók öszválasztmányi ülése.

Szerdán, e hó 3-án az Egyesült Nagyiparosok és Munkaadók Szövetsége öszválasztmányi ülést tart. Az ülés tárgya a szövetség állásfoglalása az Ipari Hitelintézet részvényjegyzése ügyében, továbbá a három leégett kolozsmegyeyi falu felségélyezésében való részvétel. Tárgyalásra kerülnek ezenfelül a folyó ügyek is.

Bankkál alakul át a magyar postatakarék-pénztár.

Budapestről írják: A postatakarék-pénztár már régebben be akarták olvasztani a Pénzüntézet Központba, ennek a tervnek azonban személyi akadályok útját állották. A kereskedelem-ügyi miniszter most kiadott rendeletével végre megoldotta a postatakarék-pénztár problémáját. A rendelet szabályozza az intézmény jövőbeli működését. A szabályozás tulajdonképpen azt jelenti, hogy a postatakarék-pénztár bankkál alakul át. Eddig a vezetőjét elnökigazgatónak hívták, az új rendelet értelmében azonban az intézmény élén vezérigazgató áll. Utasítja a rendeletben a miniszter a Postatakarék-pénztárt, hogy kössön szerződést a Pénzüntézet Központtal a takarékpénztárhoz befolyó pénzek átengedéséről, ami már régóta szokásos, azonban a két intézménynek nem volt szerződéses megállapodása. Kimondja az új rendelet azt is, hogy a takarékpénztár betevői részére csakis a Pénzüntézet Központ útján lehet állampapírokat vásároltatni. Az állampapírok megőrzéséért a multban semmit sem számítottak fel a feleknek. A postatakarék-pénztár bankjellege éppen abban fog megnyilvánulni, hogy ezentul a vásárolt állami címletek megőrzéséért díjat fog felszámítani.

Megnyílt a jászi mezőgazdasági kiállítás.

Bukarestből jelentik: A moldvai mezőgazdasági kiállítást tegnap nyitották meg nagy ünnepségek keretében. A megnyitáson Berthelot francia tábornok, Constantinescu földmívelési, Marzescu munkaügyi és Inculetz bukovinai miniszter vettek részt. A megnyitáson többek között Berthelot generális is beszédet mondott. A kiállítás megnyitására egyházi szertartást a moldvai metropolita végezte.

Méterrendszer Oroszországban.

Moszkvából jelentik: A métermérték-rendszert bevezetik Oroszországban. 1924 január elsejétől megszűnik az arsin és a pud. A vámkezelésnél és az állami kereskedelemben bevezetik a metrikus mérték-rendszert.

A munkakódex eiten.

Bukarestből írják: Az Országos Fémipari Szövetség a napokban gyűlést tartott, amelyen a fémipar helyzetével foglalkozott. A gyűlésen résztvevő tagok hangos elégedettségüket fejezték ki afelett, hogy a kormány éppen akkor erölteti a munkakódexet, amikor a fémiparnak maholnap be kell szüntetnie a munkát és redukálnia kell a munkások számát. A szövetség azt kívánja, hogy a kormány tűzze napirendre az égető problémák megoldását és a munkakódex tárgyalását hagyja arra az időre, amikor a gazdasági élet normálisabb mederbe terelődik.

ből írják: A csehszlovák kereskedelemügyi minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a prágai termény-tözsde üzletkörébe a kender és len is felvétessék.

Megszűnt a csehszlovák porcellánipar gazdasági szövetsége. Karlsbadból jelentik: A csehszlovákiai porcellángyárosok gazdasági szövetségét, mely 1917 szeptember 1-től 1923 szeptember közepéig működött, most tartotta 35-ik és egyuttal utolsó gyűlését. Ezt a háborus intézményt, noha a működési jelentés szerint igen jó szolgálatot tett a porcellángyár-iparnak, a kereskedelmi miniszter most feloszlatta. Az utolsó gyűlés már csak formalitásokkal foglalkozott és a különböző funkcionáriusok érdemeit méltatta.

Egy francia hitelező kérésére csődöt nyitottak egy bukaresti kereskedő ellen. Bukarestből jelentik: A moratóriumtörvény tudvaleg tizenkét évi haladékot ad a külföldi kereskedői tartozások megfizetésére. Noha csak az angol hitelezőkről jött létre egyezség, a más országbeli tartozásokat is a moratóriumtörvény hatálya alá helyezték. Egy francia hitelező pert indított. romániai adósa ellen és a törvényszék most csődöt nyitott ellene. Minthogy a csődnitás a moratóriumtörvény rendelkezéseivel ellentétes és az adós belföldi és esetleges angol hitelezőinek érdekeit is veszélyezteti, kereskedelmi és jogászörökben feszült érdeklődéssel tekintenek a csődnitás fejleményei elé.

Dunakonferencia Belgrádban. Belgrádból jelentik: Októberben az összes dunai államok részvételével konferencia lesz, melyen a közösen végrehajtandó szabályozási munkák és a Vas-kapu kérdése szerepelnek napirenden.

Petroleumderivátor

minden fajtájára olcsón és prompt szállításra kapható

Ing. J. Jancovescu

BUKAREST, Str. Aurel Vlaicu 49.

Ha művészi kivitellű vasbutort

akár venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse meg a

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDELYRESZI BUTORGYAR RESZV.-TARS. butortermeit Asztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

PYRAM

CIPÖTISZTÍTÓSZER

Zsák

Zsineg

Kötél

HAVAS DEZSŐ
TIMISOARA

Fénymásolópapír
la pozitív, negatív
Kérjen árajánlatot!

LEPAGENÁL
K O L O Z S V Á R

Haggibbor—CFR 2:1 (2:0). I. o. bajnoki.

2500 néző. CFR-pálya. Váratlan csalódásban volt azoknak a sportpápnak részük, kik a Haggibbor multheti gyenge szereplése után kimondották, hogy a Haggibbor csapatának az őszi bajnoki mérkőzések folyamán csak másodrangú szerepe lesz. Nem telt el azóta csak egy hét és a Haggibbor a bajnokság egyik legrealisabb jelöltjét, az őszi fordulóban kitűnő szerepet játszó CFR-csapatot, saját otthonában kapitulációra kényszerítette. Nem is a győzelem volt a fontos, hanem a mód, ahogyan a Haggibbor-csapat azt elérte. Nagyszerű lelkesedéssel párosult gazdag kombinációju játék, melynek sulya alatt jó nevű ellenfele különösen az első félidőben tehetetlenül állt. Ebben a félidőben kolozsvári pályán rég látott pompás futballban volt része a szépszámú közönségnek. A második félidőben csökkent a játék irama, ez azonban főleg annak tudható be, hogy a Haggibbor-csátársor egyik legjobb tagja, Fahn, (az első félidőben is csak 25 percig játszott) végig statisztálni volt kénytelen. A CFR csapata, megzavarva ellenfele kitűnő játékától, eleinte tartotta magát, a második gól után azonban összeesett. Általában az egész csapatnak csak a második félidőben voltak jó momentumai, igazán veszélyes azonban nem volt még ekkor sem. Ellenállhatatlan Haggibbor-támadással kezdődik a játék, melynek folyamánaként Szerencsefi védhetetlen lövéséből már a második percben a CFR kapujában a labda. A gyorsan elért gól még inkább fokozza a Haggibbor támadó kedvét. Megszakítás nélküli ostrom alatt tartja a CFR kapuját míg a 14-dik percben a CFR-védelem csak fault arán tudja Ankraut akcióját megakadályozni és a Haggibbor részére megítélt tizenegyest ugyancsak Ankraut védhetetlenül gólba lövi. A második gól után Fahn nemsokára kiáll, majd a CFR is támadásokba kezd, de a Haggibbor-védelem biztosan veri vissza az erőtlen támadásokat. A második félidőben csökken az iram, bár a Haggibbornak ekkor is több jó alkalma van gólszerzésre, de a kitűnő Maksay mindig a helyén van. A 35-ik percben Rosenteld egy gyönyörű védeke után lábán sulyosan megsérül és kiáll. A CFR minden erejét összeszedve támad és a 40-ik percben Végh I. szabadrugása Szerencsefi segítségével a Haggibbor kapujába jut. A hátralévő pár perc veszélytelen CFR-támadással telik el. A győztes csapat kiemelkedően legjobb része a Gombos, Braun, Jakobi fedezetsor volt, melyből különösen Jakobi játéka tűnt ki. Védelemben, támadásban egyaránt felmulhatatlant produkált. A csatársorban Szerencsefi Rézi és Ankraut produkáltak kimagaslóan jó játékokat. A CFR csapat legjobb emberei Maksay, Kinizsi, Báza. Adorján kisebb hibáktól eltekintve jól vezette a mérkőzést.

KAC—KKASE 0:0. Városi pálya. Ezer néző

Bíró Czinczár. A várakozásnak megfelelően eldöntetlenül végződött a mérkőzés. Bár a KAC mindvégig egységesebb és jobb játékot produkált, kénytelen volt szívósan védekező ellenfelével megosztani a bajnoki pontokon. Az első félidőben egyenlő erejű ellenfelek küzdelme, míg a második félidő jórészt KAC-fülénnyel telik el, de a kereskedő csapat nagy önfeláldozással védi kapuját. Schmidt (KASE) és Kovács KAC játékosokat a bíró kiállította.

A KAC-ból kiváltak dr. Hirsch, Rakitovszki, Schulz és Raduch, míg a KASE legjobbjai Baczoni és a két hátvéd. Czinczár kitűnő bíró volt.

Nagyváradon a Törökves—Egyetértés bajnoki mérkőzés 0:0 arányban eldöntetlenül végződött, ugyszintén a Biharul—Sz. Törökves is eldöntetlen eredményezett 1:1 arányban.

Arad válogatottjai 3:0 arányban győzték le a formán alul szereplő brassói reprezentatívokat. Góllövők Auer és Rónay.

Nagyenyeden az MTK 6:0-ra győzött az NTK ellen.

Szatmáron a NAC 1:0 arányban meg nem érdemelt győzelmet aratott az SzSE ellen, melynek szabályosan két elért gólját Molnár bíró érthetetlenül nem adta meg.

Temesváron.

Bukarest válogatott csapata 7:0-ra kapott ki Temesvár válogatottjaitól. A gólokat Holz (3), Wetzler (3) és Frech rúgták.

„Barzel“ Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13
Fierarie 1480 Vasület Telefon 10-49.

Pályázati hirdetés

A suboticei auth. orth. izr. hitközségben az állás egy מנהל מכתב, ki egy kitűnő מנהל מכתב azonnal betöltendő. Fizetés megegyezés szerint. Reflectálók ezen állásra, kiknek קבלות három elismert orth. rabbitól van, kéretnek ajánlataikat, életkor, családi állapot és eddigi működési körük megjelölésével alulírott előljárásnak legkésőbb ez év november hó 1-ig beküldeni.

מורה előnyben részesül. A költségek eskis a meghívottak térítettnek meg.

Subotica, 923 24/9.
Glück Mór titkár 6299. Glied Vilmos elnök

A Ferenczölgyi Üvegyár Részvény-Társaság keres cementgyártáshoz értő szakembert
mielőbbi belépésre. Ajánlatok Oesztreicher Tóbiás Szatmár, címre küldendők.

Pályázati hirdetés

Az oradea-marei (nagyváradi) izr. Szent-egylet ezennel a lemondás tolytán megüresedett titkári állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak: Mérlegképes könyvelő, román, magyar és német levelezésben jártas, feltétlen vallásos életmódot tolytató egyének. Fizetés megegyezés szerint. Pályázati határidő f. évi október hó 15-ike. Sajátkezűleg irt ajánlatok a Chevra Kadischához (Zárda-u. 2.) nyujtandók be. Az állás azonnal elfoglalandó.

Oradea-Mare, 1923. szept. hó 27-én.
Elnökség.

Vas- és faipari szerszámgépeket

és szerszámokat, benzín elektromotorokat és dýnamókat, gépszíjakat, olajokat, gőz-, víz- és gázarmaturákat, gázcsöveket és gázcsőidomdarabokat (fiting), szivattyukat, továbbá műszaki és elektrotechnikai cikkeket a legszakszerűbben és legjobb minőségben szállítja

1544

TECHNIKA R.-T. Targu-Mures

Sürgöncim: Technica. Telefon 3-36

Raglánok,

öltönyök, gyermekruhák megérkeztek

M. Neumann

céghez Cluj, Piața Unirei 14.

Telefon 431.

Ládagyár

Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1391
Sajovics és Lebovits fákerekes és ládagyár Cluj, Strada Cernauți (volt Kajántói-ut) 1 szám

Külföldi likőr- és pezsgő-különlegességek kaphatók LUCULLUS-nál Oradea-Mare Bémer-tér. 1392

Elsőrangu minőségénél fogva legkedveltebb
TORDAI SÖR

Különlegességei

GLORIA DUPLA TÁPSÖR MALÁTA

mely orvosilag is ajánltatik, valamint a kiválóan izletes világos

KORONASÖR

Gyár:
TURDA
Telefon 5.

Főraktár:
CLUJ
Telef. 394.

1617

KEPES ELEK orvosi kötszerész Oradea-Mare

Női és férfi övszerek nagy raktára
HAS-PASSAGE — SAJÁT KÉSZÍTÉSÜ SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, MŰLÁBAK

Az összes őszi divatujdonságok

nagy választékban raktárra érkeztek

HELLER, WEISZ ÉS MOLNÁR

céghez, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand (v. Wesselényi M.-u.) 6. szám

Gyapju ruhaszővetek 150 lejtől
I-a velour kabát-keleme 460 lejtől
I-a férfi raglán-doublé 460 lejtől

Az „Éva“ vásznak egyedüli gyári lerakata

Modern üvegesiszolda és tüköráru gyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükroket és butor-üvegeket minden méretben és mennyiségben! Kérjen árajánlatot

A kolozsvári CZELL-Sörgyár gyártmányai:

Hercules

duplamaláta tápsör különlegesség és a világos

Monostor sör

stolerhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

Szörméket!

Legjutányosabban csak

Szörméket!

Janki Egyetem-utca 1. készít!

Kedd, 1923

EGÉSZ LAP ZONGORÁ

Luszt enckorkakül Cluj

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

lámpaárúk bárr

AUSLÄ

Piața M. Viteaz

Arcod

Nagy

KAIS

Jó ha

1498

Sz

és minden napi árban

Lebovic

Cluj, Str. Árjegyzék

Önmaga

Nagy és

nál festeti és tiszt Barifju (volt Mal suth Lajos-utca

KERES FIGYE

Külföldi gyári ler választékban fehér Hosenzeugok, férfi

KÉR

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK

★ STERNBERG J. ★ ORADEA-MARE
PIAȚA UNIRII

Lusztig és Nussbächer

cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

Endetail

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

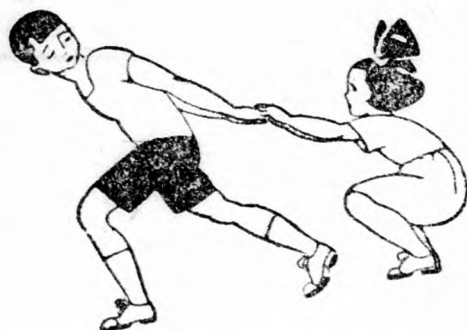
lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ,
Piața M. Viteazul (Széchenyi-ter) 39, Telefon 954.

MINDEN GYERMEK

valódi BERSON-GUMMISARKON és GUMMITALPON járjon,
mert csak így takarítják meg a szülők a drága cipőjavításokat!

Berson-Gummisarkot és Gummitalpat

tétessen cipészével még ma a cipőjére,
soha mást nem fog viselni.

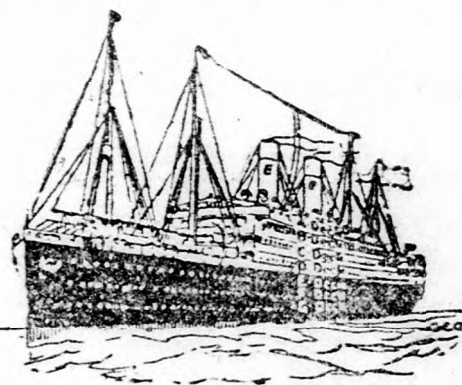
BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.

BUCUREȘTI, STRADA PARIS No. 1.

Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentuli luxuszöszöskkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

Atszállítás, vesztegzár nélkül. Az utazás tartama 16 nap. Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és lejben fizetendő.

Értesítés:

A „Byron“ gyorsgőzös érkezik október hó 4-én, indul október hó 6-án „Constantinople“ gyorsgőzös indul november 5-én

Értesítés:

Kajütők, jegyek fenntartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

Arcod bőre hogyha
Nagyon zsíros,

KAISER BORAX

Jó hatása biztos.

1498

Szalámi

és mindennemű felvágottak a legolcsóbb napi árban állandóan frissen kaphatók:

Lebovics szalámigyár

Cluj, Str. G. Baritiu (Malom-u.) 8. sz.
Árjegyzék és **הכשר** kívánatra ingyen

Önmaga ellen vét, ha nem Nagy és Szilágyi-

nal festeti és tisztíttatja ruháját. Cluj, gyár Strada Baritiu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kossuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

IZRAEL & Co.

szőrmeárúházában

Cluj, Calea Victoriei (v. Kossuth Lajos-utca) 2

Bundák . . . 16000
Sportkabátok . . . 3000
Boák . . . 475
Gyermekkabátok 800
lejtől feljebb kaphatók

Nagy választék szőrmeárúkbán!

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE

Külföldi gyári lerakatok. — Óriási nagy választékban fehérru, Frenchek, zephirek, Hosenzeugok, férfi szövetek, flanelek stb.

Textil-Import

engros áruház megnyílt

Legolcsóbb bevásárlási forrás!!

Óriási nagy választékban fehérru, Frenchek, zephirek, Hosenzeugok, férfiszövetek, flanelek stb. — Külföldi gyári lerakatok.

Oradea-Mare, Strada Nicolae Iorga (volt Zöldfa-utca) 6.

K É R J E N * „ F I G A R O “ * C S O K O L Á D É T

Manometert, mindenféle mérőműszereket készít és javításokat vállal: **Gáspár műszerész Arad, Strada Horia 1.** Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315

APROHIRDETÉSEK

Aprohirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lei. Legkisebb aprohirdetés díja — 10 szóig — 20 lei. Jellegű hirdésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Azonnali beköltözködéskor kiadó három szoba, konyha összes mellékkel. Cím a kiadóban. 6322

10—16 éves iskolásleány teljes ellátást kaphat zongorahasználattal. Szobotka mérnök. Str. Iorga 9. sz. 6317

Eladó ház a bevároiban. több lakás átvehető. Cím a kiadóban. 6315

Azonnali belépésre keresek egy izr. keeskedősegédet fűszer- és vasüzletembe, román nyelv megkivántatik. Mindszent Salamon, Jibou 6314

Perfekt gyors- és gépirónó okt. 15-ére állást keres. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóba kér. 6310

Isr. Fraulein gebildet, im Deutschen perfekt, rumänisch ziemlich, sucht Posten als Erzieherin oder Gesellschafterin zu älterer Dame. Gefällige Antwort sub „Religios” an die Administration. 6309

Keresünk megvételre kartoték fiókokat, vagy egész kartoték szekrényt. Cluj, postafiók 127. 6307

Butor! Legolcsóbb bevásárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1158

Bor- és szeszszakmában Erdély vevőköréinél jól bevezetett **ügynök-képviselőt** keres bányai nagy cég.

Ajánlatok „Megbízható” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 6308

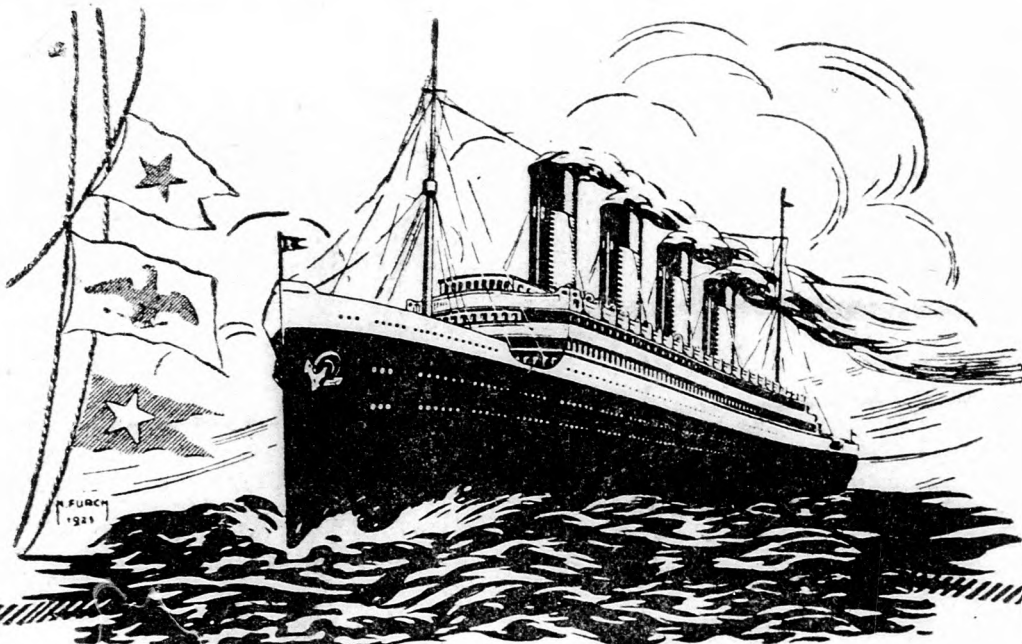
Keresek három havi használatra esetleg megvételre egy 40—50 lóerős **félstabil lokomobilt** jó állapotban, Sternberg malom, Marosujvár

Jóforgalmu, város főterén üzemben lévő **nyomda és jólmenő papírüzlet eladó.** Ajánlatokat „Papírüzlet” jellegre a kiadóhivatalba 6306

Irógépek

1870 és kellek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalkozok. Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Finkler Antal

KÖZVETLEN ÚTVONALAK
BUKAREST - TEMESVÁR - NAGYVÁRAD és HALMITÓL.
Hamburg-Bréma - Antwerpen-Cherbourg
Amerika-Kanada - Argentínia-Braziliába

KERESZTÜL A VILÁG LEGHIRESEBB GÖZHAJÓIN

HETENKINT 3-SZORI HAJÓINDULÁSSAL AMERIKA-ÉS KANADÁBA

GYORS, KÉNYELMES ÉS BIZTOS. A 2 ÉS 3 OSZTÁLY BERENDEZÉSE 2-4 VAGY 6 SZEMÉLYES, KÜLÖN KABINJAIVAL FELÜLMULHATATLAN. ELSŐRENDŰ NÉMET KONYHA ÉS KISZOLGÁLÁS. PROSPECTUST ÉS HAJÓMENETRENDÉT INGYEN ÉS BERMENTVE KÜLD

N. BRÜCK & CO.

BUKAREST /STRADA /ARINDAR NR 12

TIMIȘOARA - JOZEFTADT /STR. L. BRATIANU /HERRENGA /E NR 8

ROMANIA LEGNAGYOBB HAJÓÜGYNÖKSÉGE DIJTALAN FELVILÁGOSÍTÁS ÚTLEVÉL-ÉS VIZUMÜGYEKBE. LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN - IRJATOK AZONNAL!

S. Eisenstädter
Cluj, Calea Victoriei 2
Szőrmeárúház

Sportkabátok és bundákban nagy választék

Figyelem a pontos címre!

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Sürgönyc: Juvaere, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
Fogászatl arany és forrasztó * Arany, ezüst és piatlnabováltái
Kienzele és Schwarzwaldi órák képviselése, gyári lerakata
Csak viszontelárusítóknak!

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:
Zsigmond János
elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája
Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (volt Bolyai-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó-és tekercselőműhely. Szakszerű javítások és áttekeresések. Gyenge áramu és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

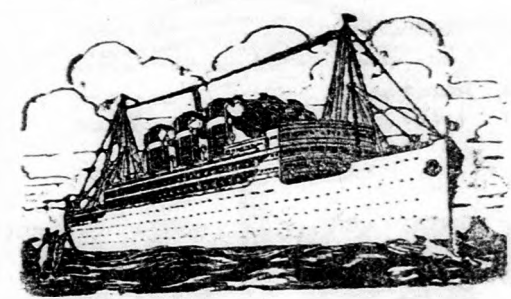
Krébsz J.

bőrönd és sportcikk árugyára
CLUJ
Strada Regele Ferdinand 77.
Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Fabre-Line

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Közvetlen vonalak — átszállás nélkül —
Constanța-Newyork
között és tranzitó Kanada felé.

A „MADONNA” hajó indul október 8-án.

Külön hajójáratok
Constanța-Jaffa-Marseille
között.

A „BRAGA” gőzös indul október 6-án.

Információk és jegyek kaphatók:
Fabre Line Bukarest, Pasagiul Comoedia

felvilágosítást nyújt még: Reclama Cluj, A. Iancu 3.

Grünwald üvegcsiszolda Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnek. **Oradea-Mare**
és tükörgyár Épületüvegezési vállalat — Ujrafoncsorozás — Finntükrök Strada Gerilcozy 16. szám

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

SZERKESZTŐSÉG
HIVATAL ÉS NY
Cluj, Kolozsvár, St.
L. Pop (Brassai-utca)
Tel. fon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — Zs. N. Sz. —
A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek szentők. Kéziratok visszaküldünk vissz

Cluj-Kolozsvár

A német érkező táviratok a felháborodásból a német lelkekre recseg-ropog és szét már a legkibirodalom és másra féltékeny miként egykor vaskezelekkel hajló ágait. Több nem is lehet a várható esemény erős cenzura táviratokat. Kétfordulathoz volt, hogy a beadja lemondás kezett, és még dalom ügyeinek valószínűleg jó vagyis a köztársaság bizza meg a kabinetben. Ezzel nyilván a engedményt belátásra birni. elvadult viszony ilyen kísérletez

Az európai a német jobbra eredeti politikai megszüntetésével litika útjára lép nem csupán egy a leggyökeresebb német politikai helyzetet és megalkalmazó sz megértési politikai dozataiba kerül megrendült gattette. Maga a liárd aranyának, tehát oly gondó lett volt által követelt fedezze. Ez a liárd a német ján került nyírint sokkal tö a világtörténelmi esekölésnek ve Az ellenállás alázó kapitulátatása ennél lát jelentette érem egyik o megalázó mon halál-harcot felen. Nagyon jor Hitler ny lap munkatárs Hitler s legfőbb oka a tése. Ha a koken — mon minden gyára tett volna, az az égő Moszk felégetni, ro Hitler és a oéltitüzése, v kölcsi hite. N az erkölcsi e gyűlölet és el tel. Ezeket a építeni a mag többé-kevésbé szellem az eg